

Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych. Uwagi praktyczne 6 (odcinek 10/2011)

Jednym z materiałów biologicznych, w których możliwe jest wykonywanie badań laboratoryjnych jest krew włośniczkowa. Pobiera się ją zwykle z opuszki palca, a u noworodków i dzieci z pięty. Przydatność takiego materiału jest jednak mocno ograniczona - w głównej mierze przez domieszkę płynu tkankowego, słabą standaryzację procedury pobrania oraz ilość możliwych do wykonania badań. Obecnie zaleca się, aby badania laboratoryjne wykonywać we krwi żyłnej, natomiast krew włośniczkową pobiera się wtedy, gdy pobranie krwi żyłnej jest utrudnione bądź niemożliwe.

Mikroprobówki i nakłuwacz jednorazowy stosowane przy pobieraniu krwi włośniczkowej:

Mikroprobówka z kapilarą 200 ul do pobierania krwi włośniczkowej „na skrzep”.

Kolor korka: brązowy
Zawiera: żel separacyjny
Zastosowanie: Badania biochemiczne i immunochemiczne w surowicy krwi.

Mikroprobówka z EDTAK₂ i kapilarą 200 ul do pobierania krwi włośniczkowej.

Kolor korka: czerwony
Zawiera: antykoagulant – wersenian potasu.
Zastosowanie: Badania hematologiczne we krwi włośniczkowej.

Mikroprobówka z fluorkiem sodu i kapilarą 200 ul do pobierania krwi włośniczkowej.

Kolor korka: żółty
Zawiera: antykoagulant – wersenian potasu, Inhibitor glikolizy: fluorek sodu.
Zastosowanie: Oznaczenie glukozy w osoczu.

Nakłuwacz jednorazowy.

Przed pobraniem krwi:

- Identyfikacja pacjenta: Zapytaj pacjenta o imię i nazwisko, sprawdź dane zawarte na skierowaniu. Pamiętaj, że sprawdzenie danych osobowych oraz opisanie i zakodowanie (przy pomocy kodów kreskowych) skierowania i mikroprobówek powinno odbyć się przed pobraniem materiału. Tylko takie postępowanie pozwala uniknąć błędnej identyfikacji pacjenta.
- Zanim zaczniesz pobierać krew sprawdź na skierowaniu panel zleconych badań. Do pobrania przygotuj tylko to, co jest niezbędne. Wszystkie akcesoria służące do pobrania krwi powinny znajdować się w zasięgu ręki, aby procedura pobrania odbyła się szybko i sprawnie - bez narażania pacjenta na dodatkowy stres.
- Pamiętaj, że pacjent powinien być poinformowany o kolejności wykonywanych działań.

Przed pobraniem krwi:

Przygotuj nożyk do nakłucia i wymagane mikroprobówki.

Wybierz miejsce pobrania krwi.

Zdezynfekuj skórę w okolicy miejsca nakłucia wacikiem nasączonym środkiem dezynfekcyjnym (np. Skinsept).
Poczekaj aż środek dezynfekcyjny wyschnie.

Odblokuj „ostrą część” nożyka do pobrania krwi przez odkręcenie niebieskiej końcówki zabezpieczającej.

Uchwyć delikatnie palec pacjenta. Napnij skórę w okolicy miejsca nakłucia.

Przyłóż nożyk do napiętej powierzchni skóry i zdecydowanym ruchem naciśnij przycisk (ostrze nożyka automatycznie nakłuwa skórę na odpowiednią głębokość).

Po nakłuciu odrzucić pierwszą kroplę krwi (zetrzyj ją jałowym gazikiem).

Pobierz wymaganą objętość krwi do odpowiedniej mikroprobówki przy pomocy dołączonej kapilary. Mikroprobówki z EDTA oraz fluorkiem sodu posiadają nadrukowany znacznik objętości 200 ul.

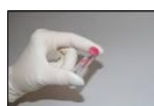
Po pobraniu krwi zdezynfekuj miejsce nakłucia, a następnie uciśnij je delikatnie czystym i suchym gazikiem.

Usuń kapilarę z mikroprobówki.

Zamknij mikroprobówkę przy pomocy dołączonego korka.

Mikroprobówki z EDTA oraz fluorkiem sodu wymagają delikatnego mieszania przez 8-10 krotne obracanie próbki do góry dnem.

Po pobraniu krwi materiały zużywalne umieść w pojemniku na odpady medyczne.
Próbki krwi wraz z wypełnionym skierowaniem jak najszybciej prześlij do laboratorium.

ZAPAMIĘTAJ !

Krew włośniczkową pobiera się wtedy, gdy pobranie krwi pełnej żyłnej jest trudne lub niemożliwe.

Ilość możliwych do wykonania badań we krwi włośniczkowej jest ograniczona. Przy pobieraniu krwi włośniczkowej nie należy wyciskać krwi, gdyż może to prowadzić do hemolizy.

Mikroprobówki zawierające antykoagulant (środek zapobiegający krzepnięciu) należy bezpośrednio po pobraniu delikatnie wymieszać przez kilkakrotne odwracanie próbki do góry dnem.

PYTANIE KONKURSOWE (do artykułu 9/2011)

Na co należy szczególnie uważać podczas pobierania płwociny do badania mikrobiologicznego?

Odpowiedzi należy udzielić za pośrednictwem formularza dostępnego na stronie: www.invicta.pl/konkurs/

Zwycięzcą konkursu z odcinka 8/2011 została
Pani Danuta Lesner

Materiał przygotowany przez:

Eksperckie Laboratoria Medyczne INVICTA
Odcinek dostępny na www.pzpoz.pl oraz www.invicta.pl